

1278-1278- OFP - Acta Capitulum Generalium apud Mediolanum Celebrati

In nomine patris et filii et spiritus sancti. Amen. I

Acta capituli generalis apud Mediolanum
celebrati anno Domini · M° · CC° · LXXVIII° ·

Confirmamus has constitutiones. In capitulo de suffragiis. post illud ubi dicitur. si quem illorum in via mori contigerit. addatur. idem eciam fiat pro procuratore ordinis. si in curia Romana in procuracionis officio decesserit. Et hec habet · iii · capitula.

Item hanc. In capitulo de electione prioris provincialis. ubi dicitur. quod si capitulum provinciale ex aliqua causa ad conventum alium transferatur. addatur. que translacio fiat per priorem provinciam. vel eius vicarium de consilio discretorum. Et hec habet · iii · capitula.

Item hanc. In eodem capitulo. ubi dicitur. mori vel amoveri contigerit. addatur. vel extra provinciam esse. durante eius absencia. Et hec habet · iii · capitula.

Item hanc. In eodem capitulo. ubi dicitur. qui vices provincialis in omnibus optineat. addatur. si vero prior illius domus. ubi capitulum fuerit celebrandum. in provincia presens non extiterit. et capitulum provinciali quacumque ex causa non interfuerit; simili modo prior illius domus. ubi precedens capitulum fuerat celebratum. vices prioris provincialis in omnibus in ipso tantum capitulo optineat. Et hec habet · iii · capitula.

Item hanc. In capitulo supradicto. ubi dicitur. prior provincialis provinciam suam visitare curet. deleatur totum usque in finem capituli. et dicatur sic. prior provincialis provinciam suam per se. si poterit. vel per vicarios idoneos teneatur annis singulis visitare. quibus auctoritatem suam committat. prout sibi videbitur expedire. Et hec habet · iii · capitula.

Item hanc. In capitulo de solempni celebratione capituli. ubi dicitur. debeat prolongari. addatur sic. capitula eciam provincialia eodem modo infra pretaxatum dierum numerum terminentur. Et hec habet · iii · capitula.

Item hanc. In letania ubi dicitur. priores nostros. deleatur. priores. et dicatur. prelatos. Et hec habet · iii · capitula.

Iste sunt approbaciones.

Approbamus has. In capitulo de gravi culpa. ubi dicitur. secundum exigenciam culpe gravius puniatur. deleatur totum et dicatur sic. pena graviore culpe debita puniatur. Et hec habet · ii · capitula.

Item hanc. In capitulo de electione prioris provincialis. in fine addatur. priores provinciales. cum fuerint absoluti. ad illos conventus pertineant. de quibus fuerint assumpti. nisi per superiores suos aliter fuerint ordinatum. Et hec habet · ii · capitula.

Iste sunt inchoaciones.

Inchoamus has. In capitulo de capitulo provinciali. ubi dicitur. eius excessum referant ad capitulum generale scripto communiter sigillato. addatur sic. singulis vero annis. in capitulo provinciali auditis culpis. fiat scrutinium seorsum in conspectu omnium super retencione vel absolutione prioris provincialis. cum expressione nominum et officiorum fratrum exprimentium vota sua per diffinitores capituli provincialis. quod scrutinium statim in eodem capitulo. sigillis diffinitorum provincialis capituli in conspectu omnium sigilletur. et per diffinitorem generalis capituli vel eius socium. vel socium prioris provincialis in anno provincialium ad generale capitulum deferatur. Et hec eadem forma scrutini facienda de priore conventuali per subpriorem vel eius vicarium. in absencia subprioris et duos antiquiores in ordine de conventu presentes in capitulo in tractatu eorum. que mittenda sunt ad capitulum. observetur. et sigillo conventus dictum scrutinium coram omnibus sigilletur. et per socium prioris ad capitulum deportetur. Ipsis autem scrutatoribus precipimus. ne dictum scrutinium ex certa sciencia vel proposito audeant revelare.

Item hanc. In capitulo De itinerantibus. ubi dicitur. si quis autem frater ordinis nostri per se vel per alium factam de se ordinationem vel de alio. etc. deleatur totum quod sequitur usque in finem. et dicatur sic. precipimus eciam in virtute obediencie. ne aliquis frater ordinis per se vel per alium. ordinationem de se vel de alio fratre factam vel obedienciam sibi vel alicui fratri iniunctam. per quamcumque personam extra ordinem constitutam revocari procuret. vel in aliqua provincia seu conventu. vel eciam officio sive studio generali poni vel remanere vel inde amoveri vel cum personis extraneis commorari; quod si aliquis contra fecerit. pena graviore culpe debita puniatur.

Item hanc. In capitulo de inclinacionibus. ubi dicitur. porro ad. salve sancta parens. et veni sancte spiritus. addatur. et in tractu · xle · quando dicitur. adiuva nos deus salutaris noster.

Item hanc. In capitulo de suffragiis. ubi dicitur. quilibet sacerdos celebret in anno · xxx · missas. addatur. et sororibus ordinis defunctis.

Item. In eodem capitulo. ubi dicitur. et familiarium receptorum per literas ad beneficia ordinis. addatur. et sepultorum in cimiteriis nostris.

Item. In capitulo de electione diffinitorum capituli provincialis. ubi dicitur. si unus defuerit. per disquisitionem duorum. addatur. quod si duo defuerint; loco ipsorum. duo de senioribus fratribus presentes in capitulo assumantur.

Item hanc. In capitulo de electione magistri. ubi dicitur in principio. statuimus. ut si ante festum sancti Michaelis magistrum mori contigerit. addatur. vel amoveri¹.

Item. In eodem capitulo. ubi dicitur. si autem post dictum festum. deleatur totum quod sequitur. mortuo igitur magistro. et dicatur sic. si autem post dictum festum usque ad pascha magister decesserit. vel a magisterio amotus fuerit; nichilominus hoc supra dicto modo per ordinem nunciatur. ut supersedeatur illo anno a capitulo generali. si autem post pascha magistrum mori. vel amoveri contigerit; nichilominus a vicario cum diffinitoribus generale capitulum celebretur.

Item. In eodem capitulo. ubi dicitur. hoc autem ita fiat in secunda feria etc. deleatur totum quod sequitur usque. hec vero omnia.

Item hanc. De officio ecclesie. in collectis assumptionis et nativitatis domine nostre. nomen eiusdem virginis exprimatur.

Item hanc. In capitulo de inclinacionibus. ubi dicitur. in capitulo ad oracionem. sancta Maria. addatur. et in prefacione et in omni oracione. quando nomen beate virginis et beati Dominici nominatur. Iste sunt admoniciones.

Admonemus. quod priores sint solliciti in studio promovendo. et tam priores quam alii fratres se a scolis non subtrahant nisi ex causa et licencia speciali. Et lectores legant textum et sentencias et disputent et continent lectiones. et qui in hiis inventi fuerint negligentes; per visitatores puniantur. nec propter studium arcium fratres a studio theologie retrahantur. bacallarii autem qui legunt extraordinarie. non ascendant cathedram; propter reverenciam magistrorum.

Item. Cum diversitas inveniatur in provinciis de lectorum scrutiniis. volumus et ordinamus. quod consuetudo provinciarum communis observetur uniformiter ab omnibus videlicet. ut non fiat scrutinium et de capitulo emittantur.

Item. Monemus. quod priores et eorum vicarii de fratribus vestiendis. et infirmis procurandis de communi curam habeant diligentem. nec carnes dentur infirmis aliquatenus in ieiuniis ab ecclesia institutis. nisi causa legitima et inevitabilis hoc requirat. et tunc in domo tantummodo secrecius preparentur.

Item. Fratres in civitatibus non bibant. nisi ubi licet eis comedere et transgressores acrius puniantur.

Item. Monemus. quod ieiunia adventus et rogacionum secundum formam constitutionum districtius observentur.

Item. Ordinamus et districte iniungimus. quod nullus recipiat pecuniam sine prelati sui licencia speciali. si vero aliquo casu contingente. sine expressa licencia prelati sui receperit; habita opportunitate statim prelati suo presentare teneatur. quod si infra triduum facere neglexerit; ex vi presentis statuti ipsa pecunia sit privatus. et ad conventum de quo fuerit devolvatur.

Item. Ordinamus et districte iniungimus. quod fratres pecuniam non habeant nec teneant. nisi ad certos usus de licencia prelatorum suorum deputatam. quam in alios usus non liceat commutare. quam infra breve tempus a suis prioribus vel eorum vicariis assignandum in usus predictos expendere teneantur. alioquin ex vi presentis ordinationis ipsa pecunia sint privati. et ad conventus de quibus fuerint devolvatur. In hiis tamen casibus omnibus prior provincialis. vel conventualis ex causa legitima et rationabili. prout sibi videbitur. poterit dispensare. non obstante ordinatione alias de hoc facta.

Item. Ordinamus et mandamus. quod priores diligenter faciant observari constitutionem felicis recordacionis domini Gregorii pape editam in concilio Lugdunensi scilicet. quod quocumque nomen domini Ihesu Christi nominatur; omnes fratres inclinent capita sua propter reverenciam crucifixi.

Item. Ordinamus et volumus. quod scrutinium provincialium in provinciali capitulo. et conventualium in die tractatus eorum. que mittenda sunt ad capitulum provinciale. fiat seorsum in conspectu omnium. et ibidem coram omnibus sigilletur. et nullatenus publicetur secundum formam in constitutione traditam superius inchoatam. Ipsi autem scrutatoribus voluntatum precipimus. quod dictum scrutinium nullatenus alicui audeant revelare.

Item. Prohibemus districte. ne secreta ordinis et maxime confessionum fratres nostri nec directe nec indirecte nutu vel signo audeant revelare. et qui circa hoc inventi fuerint culpabiles et incauti; acrius puniantur.

Item. Volumus et mandamus. quod nomina venerabilium fratrum. videlicet. Raymundi de Pennaforti. Humberti de Romanis et aliorum magistrorum ordinis in diebus obitus eorum in martyrologio reponantur.

¹ Haec additio facta est occasione assumptionis Ioannis Vercellensis ad patriarchatum Hierosolymitanum. Qui, etsi dignitatem sibi oblatam recusabat, ab ordinis magisterio ad tempus se abdicavit; sed a Romano pontifice fratrum regimini fuit restitutus.

et in eodem die in kalendario recitentur². Venerabilis autem pater frater Hymbertus de Romanis obiit pridie idus iulii. anno domini. · m° · cc° · lxxvii° · Aliorum autem dierum obitus diffinitores sequentis capituli et socii eorum reportare teneantur ad capitulum. in quorum provinciis sunt defuncti.

Item. Volumus et mandamus. quod fratres in suis predicacionibus fratris Pagani martyrium; populis studeant nunciare. et tam ipsius quam aliorum miracula conscribantur².

Item. Declaramus. quod constitutio de electione prioris provincialis. que dicit. quod forma superius posita teneatur. intelligitur de tribus prioribus conventualibus presentibus in capitulo. qui primitus habitum nostri ordinis susceperunt.

Item. Declaramus. quod prostrationes et genuflexiones. ad quas constitutio obligat; intelliguntur in choro esse faciendas.

Item. Iniungimus districte fratri Raymundo de Medullione³ et fratri Iohanni Vigorosi lectori Montispessulani. quod cum festinatione vadant in Angliam inquisituri diligenter super facto fratrum. qui in scandalum ordinis detraxerunt de scriptis venerabilis patris fratris Thome de Aquino. quibus ex nunc plenam damus auctoritatem in capite et in membris. qui quos culpabiles invenerint in predictis; puniendi. extra provinciam emittendi. et omni officio privandi; plenam habeant potestatem. Quod si unus eorum. casu aliquo legitimo fuerit impeditus; alter eorum nichilominus exequatur. Quibus priores de sociis competentibus. quos ipsi ad hoc officium exequendum idoneos iudicaverint. teneantur quancumque requisiti fuerint providere.

Committimus magistro ordinis ordinationem studii Parisiensis et aliorum studiorum generalium, ut ipse de magistris et bacallariis ordinet et disponat. prout generali utilitati ordinis viderit expedire.

Concedimus provincie Hyspanie · ii · domos. unam ponendam in regno Legionis. et aliam in Galicia. ubi priori provinciali et diffinitoribus de consilio fratrum Legionis et Galicie visum fuerit expedire.

Item. Provincie Provincie · ii · Item. Provincie Lombardie · ii · unam in Racaneto. aliam. ubi priori provinciali et diffinitoribus videbitur expedire.

Item. Provincie Theotonie · ii · Item. Provincie Ungarie · ii · ubi prioribus provincialibus et diffinitoribus harum provinciarum videbitur expedire.

Accipimus domum in Duracio. et assignamus eam Romane provincie. et iniungimus priori provinciali et diffinitoribus capituli provincialis eiusdem provincie. ut ibi instituant conventum cum priore et lectore et reforment eam secundum ordinis disciplinam.

Absolvimus priores provinciales Romane provincie et Grecie. et assignamus eum provincie Lombardie. in qua sibi conventum eligat ad manendum.

Volumus et iniungimus districte. quod diffinitores capituli generalis presentis et futuri. euntes et redeuntes ad suas provincias deducantur de conventu ad conventum et melius solito procurentur.

Sequens capitulum generale assignamus Parisius in provincia Francie. ad quod diffinitores veniant dominica infra octavas ascensionis domini.

Actis additae sunt litterae Nicolai III

² Id est in kalendario defunctorum. Duplex enim fuit kalendarium, unum scilicet sanctorum, collectario; alterum defunctorum, martyrologio praescriptum.